

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 lei pe an.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tariful, cu preţuri moderate.
Abonamentele şi insertiunile se plătesc înainte.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

NOUL GUVERN

Să împlineşte aproape un an de când în dieta ţerii noastre s'a început lupta aprigă, ce-a adus ţeara în starea de ex-lex. Inceputul luptei s'a dat, când guvernul lui Széll a cerut prin un proiect de lege, înmulţirea numărului de ostaşi. Prin multe peripeţii apoi a ajuns lupta la »pretensiunile naţionale«.

La început adecă opoziţia, (cei din stânga, ori cei din partidul lui Kosuth), zicea şi dovedea sus şi tare, că ţeara nu poate ţinea câtane mai multe, că e mare sărăcia şi sunt multe necazuri. Mai apoi au schimbat povestea şi au spus, ca să se dea câtane mai multe, *dar numai așa, dacă regimentele din Ungaria vor fi comandate în limba ungurească, dacă oficerii vor învăţa limba ungurească, dacă steagurile şi şinoarele şi toate celelalte semne vor fi ungureşti.*

La asta însă regele nu şi-a dat învoiala. S'au început acum pertractări lungi şi încălcite. În vremea asta au picat dela putere două guverne: acela a lui Széll şi apoi a lui Kluen-Héderváry, în două rânduri.

În ultimele săptămâni, partidul liberal (cel din dreapta, guvernamentalii) a ales din sinul său 9 bărbaţi fruntaşi, care să compună un program militar, ce să fie şi pe placul regelui şi pe placul partidului, care zice că intrupează voia şi dorinţele majorităţii locuitorilor din ţeară.

După sfaturi mari şi îndelungate au formulat un program militar, pe care l'au supus, pe anumite căi şi la judecata M. Sale Regelui.

În urmă programul acesta s'a mai schimbat, s'a mai dires şi acum în săptămâna aceasta Regele a numit nou mi-

nister, nou guvern, care să se pună pe lucru şi dacă va putea să scoată ţeara din ex-lex şi din marea încurcătură în care să află.

Ca să ştie şi iubii nostri cetitori pe sftnicii cu care Regele nostru voieşte să cârmuiască ţeara, dăm în cele ce urmează schiţe scurte din biografiile noilor miniştri, amintind şi cercul lor de activitate.

Turnul lui Vecel.

Preşedintele, capul ministeriului nou este:

Groful *Stefan Tisza*, care are să conducă şi să reprezinte guvernul. Groful Tisza a luat însă şi ministerul de interne, de care se ţine administraţia cu comitatele, oraşele şi satele, treburile orfanilor, sanitare, apoi poliţia, gendarmeria, etc. etc.

Groful St. Tisza e feciorul cel mai mare alui Tisza Kálmán, care a fost ministru-president, vreme de 15 ani. St. Tisza e acum de 43 ani. A învăţat jura (procatăria) la Berlin, Heidelberg şi Budapesta. La anul 1886 a fost ales deputat în cercul Ocna-Sibiului, (când abia era de 25 ani). De atunci

încăci a fost neîntreput membru al dietei. Pe lângă asta a fost president şi membru în direcţiunea mai multor bănci. S'a ocupat mult cu treburi economice şi administrative.

De muiere are pe fata unchisu-o, alui Tisza László. E om foarte bogat.

Carol Hieronymi e ministru de comerţ. De acest ministru se ţin: drumurile, trenurile, posta, telegraful, vămile, industria, negoţul, etc. Hieronymi e de 67 ani. A învăţat ingineria, cu care s'a ocupat până la anul 1867. Atunci a fost luat în ministerul de comerţ. La anul 1875 a fost ales şi de atunci neîntreput e deputatul cercului Zombolya. În guvernul lui Wekerle a fost ministru de interne şi ca atare a dat cunoscutul ordin de desfiinţare a partidului naţional român.

Béla Tallián, e ministrul de agricultură. De acest ministru se ţin: agricultura, creşterea vitelor, treburile de vii, păduri, colonisările, dreptul de apă şi altele.

Tallián a fost până acum vice-presidentul dietei. E de 52 ani. A învăţat jura. Şi-a început cariera

ca sub-notar la comitat, apoi solgăbiru, protonotar, alişpan, fişpan şi dela 1896 deputat în cercul Török-Kanizsa.

Ladislau Lukács a rămas din nou, ca şi până acum, ministru de finanţe. De acest ministru se ţin: dările, vămile, socotelile ţerii, budgetul, băişagul, finanţele, datoriile statului şi alte treburi băneşti.

Lukács s'a născut în Zlatna. E de 53 ani. A învăţat profesura. Fiind om bolnăvicios s'a lăsat de profesorat. La anul 1878 cercul Ighiu l'a ales deputat. A fost apoi secretar de stat lângă Wekerle şi apoi ministru de finanţe.

Alexandru Plosz a rămas şi el, ca şi până acum, ministru de justiţie.

De acest minister se țin: toate judecătoriile, procuraturile și temnițele.

Plosz e de 57 ani. A învățat jura. A fost și profesor de universitate pentru dreptul cambial și comercial și pentru cel civil. A scris multe cărți juridice. Dela anul 1894 e deputat și din anul 1899 e mereu ministru de justiție.

Albert Berzeviczy e ministrul instrucțiunii publice (al școlilor). De acest minister se țin: toate școlile, asilele, treburile bisericilor, etc.

Berzeviczy acum e întâia-oară ministru. E de 50 ani. A învățat profesura și jura. A fost și profesor la academia din Eperjes. Deputat e deja dela anul 1881. A fost vreme îndelungată secretar de stat la ministerul școalelor.

Alexandru Nyiri e ministrul de honvezi. De acest ministru se țin: honvezii și alte treburi militare din Ungaria.

Nyiri încă e acum pentru întâia-oară ministru. Până acum a fost comandantul academiei militare »Ludovica« din Budapesta. E de 49 ani și general de honvezi.

Ervin Cseh e ministrul Croației, Slavoniei și Dalmației. Acest ministru represintă și apără interesele sus numitelor țeri. E de 65 ani. A învățat școala de agricultură. Cu mici întreruperi e ministru croat deja dela anul 1898.

Ar mai fi să pomenim de ministrul à latere, adică așa zicând de ministrul de casă al Monarchului, care stă la directe dispoziții ale domnitorului. Această înaltă slujbă însă nu e împli-

nită până acum de nime. Trebile acestei slujbe le îndeplinește de-ocamdată tot ministrul-president Grof St. Tisza.

Hrana țeranului.

Di I. Kalinderu, harnicul administrator al Domeniilor Coroanei din România, a trimis agenților sei, următoarea importantă circulară, care va fi cetită, suntem siguri, cu un viu interes de cetitorii nostri.

Am avut adeseori prilej să mă întrețin cu d-voastră despre starea economică, culturală și morală a populațiunii noastre rurale, și despre mijloacele prin cari s'ar putea îndrepta. Cercetând lipsurile de cari suferă, am văzut cu toții că sunt numeroase și că sunt încă multe de făcut până o vom putea aduce la o situațiune satisfăcătoare.

Astăzi doresc să vă vorbesc despre hrana țeranului nostru, care e de cea mai mare însemnătate atât ca factor în producțiune cât și pentru viitorul neamului.

Este cunoscut, că țeranul nostru se hrănește rău. Pricina nu este însă numai lipsa relativă de mijloace, căci chiar și cei cari stau mai bine nu au destulă băgare de samă pentru hrana lor, ci în bună parte și îndemânarea în gospodărie și lipsa cunoștințelor celor mai elementare de igienă și de păstrarea și pregătirea alimentelor. De asemenea țeranii nostri nu sunt încă destul de pătrunși de foloasele unui nutremânt bun, cum sunt locuitorii altor țeri, de pildă Români de peste hotare. Aceștia îngrijesc de traiul lor și știu cum să se chivernisească pentru a avea tot anul mâncare de-ajuns, bună și mai cu samă potrivită timpului și muncii ce au de făcut.

Poporul nostru n'are aproape nici o grije pentru hrană și nu să gândește nici la ceea-ce ar mai putea avea cu puțină osteneală și mai puțină bunăvoință. Din această cauză e lipsit de țaria de muncă a țeranilor străini, n'are nici fizicul puternic al strămoșilor și, în loc să dea naștere unei generațiuni vinjoase, vedem copii slabi și nedevoltați. Neingrijindu-se în de-ajuns nici în ce privește sănătatea, e bântuit într-o măsură mult mai mare de diferite boale, și grele și ușoare, care-l slăbesc, îl rețin dela lucru și-l fac să

cheltuiască până la vindecare adesea mare parte din avut.

Pentru înlăturare, fie chiar parțială, a acestui rău, ale cărui urmări să întind de parte în toate firele vieții, mi-am îndreptat de mult privirea asupra mijloacelor, cari puteau duce, mai sigur la isbândă. N'am încetat un moment a mă gândi la aceasta, dar fiind-că era greu a face pe țeranul nostru, ca pe ori-care altul, a se hrăni și a se îngriji mai bine, fără a-i înlesni aceasta prin îmbunătățirea stării lui materiale și culturale, a trebuit să iau întâiu alte măsuri.

Pentru partea materială am introdus o agricultură mai pricepută și am reînființat creșterea de vite bune, care era odată în floare și alcătuia basa bunei stări la țară. Într-adevăr vitele dându-ne măsura bogăției țeranilor, merită a fi cât mai bine ținute, atât ca îngrijire, cât ca și rasă. Pe lângă împărțirea de semințe de nutreț, cultura fânajelor artificiale etc., am adus pe toate domeniile reproducători de rasă, puși gratuit la dispoziția locuitorilor, și am introdus concursurile de vite cu premii.

Deși această ultimă măsură nu e luată decât de vre-o doi ani, nu putem decât să ne bucurăm de roadele dobândite și să dorim din inimă ca să se răspândească cât mai mult. Am stăruit mai departe pentru răspândirea culturii unor plante, precum: inul, cânepa, cartofii etc., care sau nu era deloc practică, sau dacă se făcea pe ici pe colea, apoi era prea puțină și de tot primitivă. Am dat de asemenea viață multor industrii mici, cari în alte părți sunt foarte mult practicate.

Intemeiat pe rezultatele obținute în aceste direcțiuni, am trecut la educarea și cultivarea poporului, prin îngrijirea bisericilor, a școalelor și alte mijloace, cari mi-s'au părut potrivite. Am trebuit să stăruiesc mult, mai cu samă în această privință, deoarece-ce țeranul nostru e puțin încrezător și nu primește bucuros povețele sau exemplele, dacă nu vede vre-un folos imediat sau cât mai curând. Afară de aceea până aci locuitorul a avut un orizont foarte mărginit pentru exercițiul inteligenței naturale, care nu-i lipsește. Era lipsit de orice repaos intelectual, n'avea nici o distracție sufletească, pe când bunăstarea materială nu e nici durabilă, nici de mare folos, dacă nu deschide calea spre progrese culturale.

(Va urma).

FOIȚĂ

MICHAIL EMINESCU

FĒT-FRUMOS DIN LACRIMĂ

— POVESTE —

(4) (Urmare).

FĒt-Frumos o izbîi pe ia și o băgă în pămînt până în genunchi.

— Stăi, să mai bem apă — zise mama pădurilor ostenită.

Stătură și se resuflară. Baba beu apă, FĒt-Frumos beu putere, și-un fel de foc nestîns îi cutreeră cu flori de răcoare toți mușchii și toate vinele lui cele slăbite.

Cu o putere îndoită, cu brațe de fer o zmânci pe baba de mijloc și-o băgă în pămînt până în gât. Apoi o izbîi cu buzduganul în cap și-i risipi creerii. — Cerul încărungi de nori, vîntul începî a geme rece și a scutura casa cea mică în toate încheeturile căpriorilor ei. Șerpi roșii rupeau trăs-nind poala neagră a norilor, apele păreau că latră, numai tunetul cânta adânc, ca un

proroc al pierzării. Prin acel întunec des și nepătruns, FĒt-Frumos vedea — albind o umbră de argint, cu păr de aur despletit, rătăcind, cu mâinile ridicate și palidă. El se apropie de ia și o cuprinse cu brațele lui. Ia căzî ca moartă de groază pe peptul lui, și mâinile ei reci s'ascuseră în sînul lui. Ca să se trezească, el îi sărută ochii. Norii se rupeau bucăți pe cer — luna roșie ca focul se ivea prin spărturile lor risipite; — ear' pe sînul lui FĒt-Frumos vedea cum înfloriau două stele albastre, limpezi și nimate — ochii miresei lui. El o luă pe brațe și începî să fugă cu ia prin furtună. Ia-și culcase capul în sînul lui și părea că adormise. Ajuns lângă grădina împăratului, el o pusă în luntre, ducînd-o ca'ntr'un leagăn peste lac, zmulse iarba, fĒn cu miros și flori din grădină și-i clădi un pat, în care-o așeză ca într'un cuib.

Soarele eșind din răsărit privea la ei cu drag. Hainele ei umede de ploaie se lipise de membrele dulci și rotunde, fața ei de-o paloare umedă, ca ceara cea albă, mânele mici și unite pe piept, pĕrul despletit și

resfirat pe fĒn, ochii mari, închiși și adânciți în frunte, astfel ia era frumoasă, dar' părea moartă. Pe acea frunte netedă și albă, FĒt-Frumos presără câte-va flori albastre, apoi șezî alături cu ia și începî a doimi încet. Cieriul limpede — o mare, soarele o față de foc, erburile înprospătate, mirosul cel umed al florilor învioșate o făceau se doarmă mult și lin, însoțită în calea visurilor ei de glasul cel plîns al fluierului. Când era soarele în amiază firea tăcea, și FĒt-Frumos-asculta liniștita ei rĕsuflare caldă și umedă. Incet se plecă la obrazul ei și-o sărută. Atunci ia deschise ochii încă plini de visuri, și întinzîndu-se somnoroasă zise încet și zimbînd: Tu aici ești?

— Ba nu sunt aici, nu vezi, că nu sunt aici? — zise el mai lăcremînd de fericire. Cum ședea el lângă ia, ia-și întinse un braț și-i cuprinse mijlocul.

Hai scoală, zise el desmerdîndu-o — e ziua înamiaza-mare. Ia se sculă, își netezi pĕrul de pe frunte și-l dete pe spate, el îi cuprinse mijlocul — ia-i încunjură grumazul

PENTRU ECONOMI

Omida sfeclilor.

Adeseori se ivește un fel de omidă pe câmpurile sămănate cu trifoiu, sfeclă și porumb cari nimicesc întreaga recoltă și fac pagube enorme; mai ales însă acești vermi se arată pe ogoarele sămănate cu sfeclă de zahăr de unde apoi o trec pe ogoare cu alte sămănături. Ceea-ce putem sfătui pe gospodarii noștri este să stea de pază, și cum numai se ivește omida, pe loc să tragă în jurul cuiburilor sale de pe ogor o dungă cu păcură, cam de o palmă de lată, pentru-că omida nu trece peste păcură și așa se scutește cealaltă parte a ogorului. Bun mijloc este și presărarea cuiburilor cu praf de var nestins, funingene și cenuse, ce asemenea nimicește aceste omide. Dacă omidele s'au lășit pe ogoarele cu sfeclă, atunci ele se vor nimici prin faptul, că sfecele se prășesc din nou; dacă însă și frunzele dela inima sfeclilor au fost roase, inima însă nu a fost vătămă, atunci trebuie ogorul bine măturat cu mături, și sfecele din nou prășite pentru-ca să poată ear' da frunze și crește, ca măcar ceva să se poată recolta din ele. Ogoarele cu sfeclă la cari a fost nimicită inima cu totul, trebuiesc de istov adânc arate, ca să se nimicească omidele. La toamnă toate ogoarele pe cari s'a arăta omida, trebuiesc adânc arate, pentru-ca păpușele omidelor ce se află în pământ să poată degera peste iarnă. Mari dușmani ai acestor omide sunt vrăbiile și furnicile, cari le nimicesc cu totul. Trifoiștele și fênațele cari au fost nimicite de aceste omide, este bine a le cosi și apoi a le vâlătuți, ca omida să fie ucisă și cel puțin să se câștige o a doua cositură. Trifoiul stricat de omidă să nu se dea vitelor.

— și astfel trecură printre straturile de flori și întrară în palatul de marmură al împăratului.

El o duse la împăratul și i-o arătă spunându-i că-i mireasa lui. Împăratul zîmbi, apoi îl luă de mână pe Fêt-Frumos, ca și când ar fi vrut să-i spună ce-va în taină și-l trase la o fereastră mare, pe care vedea lacul cel întins. Ci el nu-i spuse nimica, ci numai se uită uimit pe luciul lacului și ochii i-se umplură de lacrimi. O lebedă își înălțase aripile ca pe niște pânze de argint și cu capul cufundat în apă sfășiea fața senină a lacului.

— Plângi, împărate? — zise Fêt-Frumos — de ce?

— Fêt-Frumos, — zise împăratul — binele ce mi l-ai făcut mie, nu ți-l pot plăti nici cu lumina ochilor, ori-cât de scumpă mi-ar fi, și cu toate acestea vin să-ți cer și mai mult.

— Ce împărate?

— Vezi tu lebedă ceea îndrăgită de unde? — tîner fiind, ași trebui să fiu îndră-

Medicul casei.

Vătămătură.

Să se fearbă lapte foarte bine cu făină de sęcără, și apoi să se facă cu aceasta cataplasma (oblojeală); ungere cu untdelemn. Asemenea cataplasma să se schimbe din vreme în vreme, tot călduță fiind.

Degerături.

Se pune întâiu apă rece, foi de varză, apoi spălături căldicele cu țărițe; noaptea se pune făină uscată, cărpe cu apă sărată; să se ungă cu vaselină, când crapă.

Contra loviturilor (sgârșiturilor).

Se ia una sau mai multe foi de mușcată, se șterge bine rana și se aplică pe ea. Adeseori o singură foaie e deajuns pentru lecuire. Ia se lipește strîns de pe, ajută la împreunarea părților sgârșiate și lecuiește rana în scurt timp.

Răceală în trup (în pînțele).

Bolnavul să stea acoperit în pat, pe trup se pun oblojele cu muștar, să bea ceaiu de smeură cu zahăr galben, vin cald, corpul să se frece cu usturoiu, să se bea 3 linguri de drojdie de bere pe zi.

Contra arsurilor.

Dacă ne-am fript ușor și n'avem alt mijloc la îndemână, luăm cărbuni de lemn, îi pisăm fin de tot, și presărăm rana cu acest praf. Durerea se liniștește. Cărbunele oprește să se formeze puroiu și nu mai ublăm la rană, până-ce crusta cu cărbunele n'a căzut dela sine.

Anecdote din viața medicală.

Familist.

- Cum de te-ai îmbătat așa?
- Vezi, dle doctor, că țin mult la familia mea și de sărbători am beut câte un pahărel în sănătatea fiecărui copil al meu.
- Câți copii ai?
- Numai 17!

git de vieață, și cu toate acestea de câte ori am vrut să-mi fac samă. Iubesc o fată frumoasă cu ochii gânditori, dulce ca visele mării — fata Genarului, om mândru și sălbatec ce-și petrece vieața vîndând prin păduri bătrâne. O, cât e de aspru el, cât e de frumoasă fata lui! Ori-ce încercare de-a o răpi a fost deșartă. Încearcă-te tu!

Ar fi stat Fêt-Frumos locului, dar' scumpă-i era frăția de cruce, ca ori-cărui voinic, mai scumpă decât zilele, mai scumpă decât mireasa.

— Împărate prea luminate, de câte noroace ai avut, unul a fost mai mare decât toate: acela că Fêt-Frumos ți-i frate de cruce. Hai că mă duc eu, să răpesc pe fata Genarului.

Și-și luă cai ageri, cai cu suflet de vînt Fêt-Frumos, și era să plece. Atunci mireasa lui, Ileana o chiema — îi zise încet la ureche, sărutându-l cu dulce: »Nu uita Fêt-Frumos, că pe cât vei fi tu departe, eu oi uita tot plînge«.

El se uită cu milă la ea, o mîngăia —

Advocatul poporului.

Pentru obiectele puse amanet (zalog) proprietarul întreprinderii trebuie să elibereze (să dea) o ședulă, la arătarea căreia și pe lângă solvirea taxei corăspunzătoare, după expirarea termenului de zalogire, e obligat a reda obiectul. Dacă ședula despre obiectul zalogit se perde, trebuie să se facă arătare tribunalului, pentru nimicirea aceleia. Obiectele, a căror valoare nu trece peste 10 floreni, se redau și fără nimicirea ședulei aceluia, care cunoaște s mnele obiectului avînd a pune o garanță corăspunzătoare sumei, pe care peste trei ani o reprimăște. Dacă depunătorul și proprietarul casei de zalogire nu se pot înțelege asupra vre-unei chestii, trebuie făcută arătare în provincă la fisolgăbiru, în oraș la căpitanul de poliție. (Art. de lege XIV. din 1881, §. 8, 13, 14).

Pentru femei.

Borș cu varză dulce.

Se taie o varză mărunt și se pune în borș să fearbă cu o ceapă și cu leuștean, se edaugă vre-o 30 dramuri unt bun și nainte de a se servi se bate un gălbenuș sau două cu smântână și se toarnă pe deasupra.

Această ciorbă se poate face și cu bucățele de carne de vacă sau de pasere, tăiate cât se poate de mărunt și ferte mai dinainte în apă sărată și apoi în borș.

Supă cu găluște de ficat.

Ficatul se toacă bine și se trece prin strecurătoare; apoi se rumenește ceapă și pătrînjel în unt sau în mēduvă, și ficatul strecurat se prăjește în această rumeneală, cu un ou bătut în grăsimă, cu miez de franselă (jambă) muiat în lapte și tocat bine.

Când vor fi toate acestea tocate deajuns, se fac găluște din ele și se amestecă în supă.

dar' apoi desfăcându-se de îmbrășerile ei se avîntă pe șeaua calului și plecă în lume.

(Va urma.)

Turnul lui Vecel.

(Vezi ilustrația).

Acest turn se află pe vîrfurile stîncei Orlea. Privirea de aici ne pîtrunde atât spre Sud în Valea Hașegului și asupra Retezatului, cât și spre Nord, pe Valea Streiului în jos. Acest turn vechiu și părăsit se zărește din depărtare ca o sentinelă. El este zidit din piatră de stîncă și astfel încheșat, încât se pare a fi crescut din pământ. Este zămas de pe vremea Dacilor și se numește »Turnul lui Vecel«, după numele lui Bicil sau Bicul, care a fost un frîntaș dac și om încrezut al lui Decebal.

Turnul stă în legătură cu cel din Rechi-tova, care pe vremea Dacilor și Romanilor încă servia de sentinelă.

DIN LUME

Austria. În ședința ultimă a dieții a fost acceptată reforma constituției pentru alegerile comunale. Creștinilor sociali li-se face imputarea, că intenționează pe această cale, ca să-și asigure majoritatea la toate alegerile comunale. — În dieta din Boemia continuă obstrucția Germanilor. Se fac încercări de-a asigura o desbatere liniștită.

România. Foile scriu despre o crasă ministerială cauzată prin retragerea ministrului de justiție Eugen Stătescu. Opoziția crede că aceasta va cauza căderea guvernului.

Rusia. Conflictul Asiei încă tot nu e definitiv aplanat. Asupra guvernului din Tiflis, principele Galicin s'a făcut un atentat.

Germania. La 4 Noemvrie s'a va întâlni în Wiesbaden împăratului Wilhelm cu țarul Rusiei Nicolae. Se va discuta și despre situațiunea politică.

Anglia. Chamberlain face neconținut propagandă pentru ideile sale vamales. Liberalii voesc să înceapă o companie vehementă contra guvernului, atacându-l din toate punctele de vedere.

Francia. Ministrul rusesc Lambsdorff a fost primit în audiență de presidentul Loubet, căruia i-u predat o scrisoare autografă a Țarului.

Italia. Gioletti încă n'a format noul minister. Nu poate afla persoane apte între aderenții sei, pentru ministerul de finanțe și de externe.

Turcia a ridicat obiecțiuni contra reformelor proiectate de Austro-Ungaria și Rusia. În special nu voeste să admită, ca guvernului Hilmi Pașa să i-se atașeze doi agenți civili, ca să-l controleze.

NOUȚĂȚI

Regele Carol sănătos. Știrile mai nouă sosite din București anunță, că starea sănătății M. Sale Regelui este acum cu totul restabilită.

Conferență preoțească. Protopresbiterul gr.-or. al Iliei George Oprea convoacă pe temelul normelor referitoare la ținerea conferențelor preoțești din archidieceasă, conferența preoțească anuală a tractului Iliei pe Joi în 30 Oct. a. c. st. v. în localul școlii confesionale din Ilia pe orele 10 a. m.

Nou avocat român. Se scrie din Pesta, că dl Dr. George Roxin a depus censura de

avocat. D-sa va deschide cancelarie advocațională în Salonta. Ii dorim succes.

Ștergerea pedepsirei corporale în armată. Cu datul de 28 Sept. în urma ordinațiunii regale se șterge din armată pedepsirea corporală, adică punerea în feare și legarea de stâlp, a soldaților de rând.

† **Demetriu F. Negreanu,** comerciant în Beins, membru fondator al »Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român«, asesor la consistorul din Oradea-mare, etc., a răposat Joi (16 Oct. st. v.) în Beins, în etate de 72 ani.

Distincție. Țarul Rusiei a conferit dlui Ionel Brătianu, ministru de externe al României, ordul Sfânta Ana, în gradul de mare-cruce, ear' dlui Nanu, secretar de stat în ministerul de externe al României, ordul Stanislau în gradul de mare-cruce.

Ucis de copil propriu. Economul din Barra Constantin Hațegan a fost ucis în noaptea de 6 spre 7 Sept. n. a. c. de fiul seu (20 ani) Nicolae, de fiică-sa Maria Miloș și de servitorul Adam Gaitin (18 ani). Ucișul era om foarte rău, bețiv și bătăuș. Trăia în ceartă cu tot satul. Pe nevasta și copiii sei li bătea cumplit. Averea întreagă familială a cheltuit-o de tot. Nicolae Hațegan a fost condamnat la 3 ani temniță, Adam Gaitin la 2 ani, Sofia Hațegan la 6 luni și Maria Miloș la un an.

Alegeri municipale în comitatul Sibiu. Prin publicațiunea oficială ddto 19 Oct. st. n. nr. 8530 vicecomitele comitatului Sibiu face cunoscut, că în 12 Noemrie st. n. se vor face alegeri pentru întregirea posturilor de membri ai congregațiunii, ajuns în vacanțe prin răposarea foștilor membri.

Sinucidere grozavă. O tânără fată din Kassa, voind să-și ia viața, și-a ales moartea cea mai înfiorătoare. Ardenyi Lenke și-a muiat hainele în petrol apoi le-a aprins și a luat-o la fugă dealungul străzii; cei cari observând aceasta au fugit după dînsa, i-au smuls hainele de pe corp, și așa au împedat arderea tinerei fete; dar' cu toate acestea mai probabil e că va muri în urma rănilor grave. Au transportat-o în spital.

Cai pe seama Turciei. Ziarele din Timișoara vestesc, că săptămâna trecută au fost acolo trei emisari ai guvernului turcesc, ca să cumpere cai pe seama armatei turcești.

Boale de vite. Boala de unghii și de gură grasează între vitele din comunele: Amnaș (comitatul Sibiu), Cebea, Baia-de-Criș, Mihăleni, Vaidei și Orăștie (comitatul Hunedoara), ear' ciurma porcilor în Gușterița și Sibiu. În urma acestora sunt oprite tirgurile de vite: în Mercurea și Săliște.

Picnicul universitarilor români din Cluj. Universitarii rom. din Cluj invită la Picnicul ce se va ținea Joi în 26 Nov. n. a. c. în sala Redutei orașenești. Venitul curat e destinat

pentru ajutorarea tinerilor lipsiți de mijloace. Inceputul seara la orele 8, Prețul de intrare: de persoană 3 cor., de familie până la 3 membri 6 cor., dela 3 membri în sus 8 coroane. Comitetul arangiator: Silviu Brandeiu, preș. Ioan Iarda și Laurențiu Căpușan, vice-pres. Traian Pop, secr. I. Augustin Rășiu, secr. II. Eugen Simpetrean, cassar. Valentin Poruțiu, controlor. Aurel Moldovaș și Emil Dan, maiordomi. Suprasolvirile sunt a se trimite la adresa cassarului (Strada Deák Ferencz nr. 29) și se vor cuita pe cale ziaristică.

Onorațiilor cetitori le atragem atențiunea asupra inseratului de pe pagina ultimă, referitor la cele 3 calendare apărute la institutul tipografic »Ideal« din Hunedoara.

Drama dela palatul justiției din Buonrești. Locotenentul Eugeniu Miculescu din reg. 1 roșiori s'a sinucis în anticamera cabinetului judecătorului de instrucție D. Săbăreanu, trăgându-și un glonte de revolver în tâmpla dreaptă.

S'a vorbit acum de cât-va timp de toate ziarele, că o doamnă Greceanu, din Craiova s'a plâns la parchet că cineva, nu știe cine, i-a înlocuit diamantele veritabile dela niște cercei, în valoare de 10.000 lei cu niște strasuri, cari nu valorau nimic. Parchetul și-a început cercetările îndreptându-le asupra locotenentului Miculescu și asupra soției sale, căci dna Greceanu spusese parchetului, că cerceii îi dăduse odată dnei Miculescu să-i poarte și de când dna Miculescu i-a înapoiat, nu a mai umblat cu ei.

De atunci s'au luat ambilor soți interogatorii, fără să se poată dovedi vre o umbră de culpabilitate.

De atunci soții Miculescu au fost chemați de nenumărate ori la instrucție.

Atât locotenentul Miculescu, cât și soția sa au declarat dela început că sunt nevinovați și că sunt victimele unei înscenări, menită să-i compromită.

Vineri seara, locotenentul Miculescu a spus judecătorului de instrucție să termine mai repede istrucția acestei afaceri, că bănuelile ce apasă asupra sa îl sufocă! A doua zi, dl Săbăreanu chemă prin mandate de aducere la instrucție pe dl și dna Miculescu, cari au sosit la ora 1 și jum. Imediat ce au sosit, dna Miculescu a fost introdusă în odaia martorilor, ear' dl Miculescu, în cabinetul dlui judecător de instrucție ce a urmat între locotenent și judecător de instrucție.

Văzând că nu obține nici un rezultat satisfăcător dela locotenentul Miculescu, dl Săbăreanu, chemă la interogatoriu pe dna Miculescu ear' pe locot. Miculescu l'a trecut în camera martorilor de unde eșise dna Miculescu. La întrebările puse dnei Miculescu, a declarat din nou că este nevinovată.

În momentul acesta a sosit și dl locot. Niculescu, trimis din partea ministrului de războiu, ca delegat al comisarului regal.

Judecătorul de instrucție luă din nou, în fața dlui locotenent Niculescu un nou interogatoriu, la care locotenentul Miculescu a continuat să nege amestecul seu sau al soției sale, în furtul diamantelor. După care judele-instructor i-a declarat arestați. În momentul acesta, locotenentul Miculescu spuse să-i lase să iasă afară ca să se răcorească. Dl Săbăreanu s'a învoit și a ordonat unui aprod să conducă pe Miculescu într'o cameră de-alături. — Dus în camera de-alături și abia lăsat singur, locotenentul Miculescu scoase din buzun-

Domnii abonenți restanțieri sunt rugați a trimite prețul abonamentului

nar un revolver, cu care își trase un glonte în tâmpla dreaptă. Moartea i-a fost momentană. La auzul detonării dl Săbăreanu și dl locot. Niculescu alergară numai decât și spre groaza lor, văzură într'un lac de sânge corgul nefericitului locotenent.

Infiorătoarea veste se răspândi ca fulgerul în întreg palatul de justiție.

La auzul detonării dna Miclescu avu presimțirea dramei. Ea saose un țipăt sfâșiator de dureros și voi să alerge spre usa în dosul căreia căzuse în nesimțire soțul seu, dar' nu avu putere să facă mai mult de doi-trei pași și căzù leșinată murmurând: »soțul meu!... soțul meu!...«

Venind dl col. Șaguna și văzù corpul nelnsuflit al locot. Miclescu, exclamă:

»Casul acesta e foarte grav. L'am avut pe Miclescu trei ani în regimentul meu și n'am avut nici-odată ocasiunea ca să mă plâng de dânsul!«

Mai nou.

Retragerea dlui Dr. Al. Mocsonyi dela presiđiul »Asociațiunei«. Dl Dr. Alexandru Mocsonyi a adresat o scrisoare dela Birchiș comitetului central al »Asociațiunei«, în care anunță, că din cauza sănătății sale slăbite se retrage dela conducerea acestei instituțiuni. Dl Alex. Mocsonyi aduce totodată la cunoștința comitetului, că împreună cu dl Zeno de Mocsonyi, donează 24.000 cor. pentru »Casa națională«.

Budapesta. Ședința de Mercuri a dietei a fost foarte furtunoasă. Când Tisza, întra în sala desbaterilor, opoziția l'a împințat cu strigări de:

— Afară cu el! Trebuie scos afară! Nu suferim, ca să vină cu puteraa aici!

Când presidentul Daniel ordona cetirea autografului regal despre numirea noului guvern și autograful se cetește, sgomotul izbucnește din nou. Afară cu Tisza! strigă independiștii. E o ticăloșie, ceea-ce se face! Trebuie dat afară!

Presidentul enunță ca hotărîre, că autograful s'a luat spre știință. Furia kossuthiștilor reîncepe: Ce fel de porcărie e aceasta? întrebă Kubik.

Tisza încearcă să vorbească. Cuvintele lui însă sunt inecate de sgomotul teribil. Mereu i-se strigă: Afară cu el! Opoziția cere ședința secretă.

Contele St. Tisza și-a desfășurat programul în ședința camerei magnaților. Vorbește despre reformele militare așa cum au fost înșirate în programul comisiunii de nouă cu modificările făcute de el.

Congresul.

Ședința din 19 Oct. n.

P. Rotariu, interpelează pe I. P. S. Sa Metropolitul dacă știe, că Vicarul V. Mangra este membru în două consistoare și-l întreabă dacă este admisibil aceasta?

I. P. S. Sa Metropolitul răspunde, că nu are cunoștință despre aceasta și luând acum știre, relegă afacerea Congresului.

P. Rotariu ia răspunsul la cunoștință și interpelează presiđiul dacă are cunoștință despre un proces de calumnie al dlui V. Mangra pertractat la Timișoara și despre

atacurile îndreptate în presă împotriva vicarului de Oradea-Mare?

Metropolitul răspunde că a primit niște petiții dela niște fruntași de prin Oradea...

Voci: Niște nimernici și intriganți ordinarii!

Metropolitul (urmând) cari cer delegarea unui alt consistor în afacerea părintelui vicar Mangra. Am fost întrebat apoi și din cercuri mai înalte dacă am cunoștință de procesele dela Timișoara.

N'am făcut însă nimic în cauză, de oare-ce act n'am despre nimic și eu nu mă pot lua așa, după vorbe (foarte bine). Am cerut actele dela Timișoara, ca să văd ce este în ele! Nu mi-s'au trimis însă, deoare-ce chestia nu este finalizată ci procesul decurge. Când li-oi primi, voi face ceea-ce admite legea.

Interpelantul ia la cunoștință răspunsul.

Urmează la ordinea zilei raportul comisiunii financiare asupra raportului general al Consistoriului metropolitan ca senat epitropesc. Raportor deputatul Dr. Nicolae Vecerde.

Raportul general al Consistoriului metropolitan ca senat epitropesc, fiind tipărit și împărțit între deputați, se consideră de cetit, se ia de basă la desbateră specială și se adnexează la litera F.

La desbateră specială: părțile relative la discul metropoliei: se iau spre știre și fiindcă contribuțiile dela acest disc au devenit în timpul mai din urmă tot mai mici și încasările tot mai neregulate, — Cons. metropolitan se însărcinează a stărui, ca acest rezultat nefavorabil pe viitor să se delătore, luând eventual dispozițiuni mai energice decât în trecut.

Cu privire la datele referitoare la fondul celor două eparchii, și la fondul monumentului marelui arhieru Șaguna, conform propunerii comisiunii:

Raportul Consistoriului metropolitan se ia spre știre, însărcinându-se Consistoriul metropolitan, ca să inițieze luarea dispozițiilor corăspunzătoare, ca anticipația de 11.374 cor. 99 fil., luată din fondul celor două eparchii, pentru achitarea speselor în procesul comunei bisericești Fabricul Timișoarei, să se restituie cu posibilă urgență dela acei factori, cari, după drept și datorință, au să supoarte aceste spese.

Consistoriul metropolitan este mai departe însărcinat, ca la proxima sesiune congresuală să raporteze, dacă colecta întreprinsă în favorul monumentului Marelui Arhieru Șaguna se continuă, și dacă da, cu ce rezultat?

Cu privire la donațiunea făcută de Atanasu Cimponeriu, jude de tablă regească, în retragere, — comisiunea face următoarea propunere:

Congrosul ia act cu plăcere de donațiunea făcută în valoare de 2000 cor. din partea dlui Atanasu Cimponeriu, jude al tablei regești, în retragere.

Peste eventualitățile puse în vedere însă, în sensul cărora acest fond sub anumite condiții s'ar urca oare-când la 14.000, respective la 120.000 coroane, Congrosul, la propunerea deputatului P. Cosma, nu întră acum în pertractarea acestui obiect, ci îndrumă Consistoriul metropolitan, ca la sesiunea proxima congresuală să-l prezenteze din nou, dimpreună cu condițiunile sub cari se cere administrare a fondului la metropolie.

Urmează la ordinea zilei raportul comisiunii organizatoare.

Raportor deputatul Nicolae Zigre.

Asupra normativului pentru obiectele cari aparțin la competența plenului consisto-

rial în eparchii, conform propunerii comisiunii organizatoare:

Fiind normativul tipărit și distribuit între deputații congresuali, se consideră cetit și se ia de basă la desbateră specială.

Fiind timpul înaintat, continuarea referadei se amână pe ședința următoare.

Ședința din 20 Oct. n.

La orele 9 a. m. President: Excelența Sa I. P. S. D. Archiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu, notar Dr. G. Miclea.

După cetirea și autentificarea protocolului deputatul Dr. Ioan Suciuc face următoarea propunere:

Luând de basă faptul, că prin interpelarea făcută în ședința din 19 l. c. a Congresului s'a tras așa numita »afacere« a P. C. Sale vicarului episcopesc Vasile Mangra și înaintea Măritului Congres, —

considerând, că răspunsul dat din partea presiđiului n'a clarificat afacerea în merit,

considerând, că atât din punct mai înalt moral-bisericesc, cât și din punct de vedere de dreptate și echitate este neadmisibil, ca Congrosul nostru să sufere, ca un dignitar al bisericei noastre, cap al unui consistoriu, să fie ținut sub bănueli și suspiciuni grave — fără de a se fi făcut din partea Congresului totul, ca vinovăția ori nevinovăția respectivului dignitar să fie constatată cu posibilă urgență propun:

ca Măritul Congres să roage Inaltul Sinod episcopesc să se ocupe urgent cu petiția intrată contra vicarului Mangra, din ori-care parte — și astfel, ca încă în decursul prezentei sesiuni congresuale să se poată publica concludusul Inaltului Sinod episcopesc adus pe basa datelor și actelor deja întrate.

Deputatul V. Mangra vorbește în cauză personală.

La cererea mai multor deputați ședința publică se declară de confidențială și publicul asistent părăsește galeria.

Tot la chestia părintelui V. Mangra, în legătură cu interpelarea deputatului Rotariu mai vorbesc deputații P. Rotariu, M. Velici, Dr. A. Popovici și V. Goldiș.

Redeschizându-se ședința publică, presidentul declară propunerea deputatului Dr. Suciuc primită.

Dl N. Zigre continuă raportul comisiunii organizatoare asupra normativului pentru obiectele cari aparțin la competența plenului.

Se votează proiectul înaintat de Consistoriu, cu mici schimbări, și se decide, că la ședințele plene ale consistoarelor eparchiale să recere să fie prezenți 12 membri.

Tot comisia organizatoare raportează cu privire la normativul pentru cauzele, la a căror discutare și decideră nu poate participa un membru al corporațiunii bisericești, și se votează următoarele puncte: În corporațiunile bisericești reprezentative și administrative presiđiul și membrii respectivei corporațiuni nu participă la discutarea și decideră cauzelor în următoarele casuri:

- în cauzele sale proprii, sau în acelea, dela cari așteaptă daună sau folos;
- în cauzele rudenilor sale de sânge până la gradul al IV-lea, sau de cuscrie până la gradul al II-lea;
- în cauzele părinților sau pruncilor sei adoptivi, cum și ale celor cari stau sub tutoratul sau curatela lor;
- în cauzele, în cari au fost martori, plenipotențiati, esperti;
- în cauzele apelate sau subșternute din oficiu, la a căror decideră au luat parte în instanța inferioară.

Ședința din 20 Oct.

— După amiazi. —

Deschisă la ora 4 p. m. prin Esc. Sa metropolitul. Procesul verbal al ședinței tre-

Comisiunea organizatoare, prin referen- tul N. Zigre, referează asupra raportului Con-

La punctul acesta al propunerii depu- tatul F. Musta face aditament, ca: în anchete

Se primește propunerea comisiei, cu aditamentul propus de F. Musta.

Privitor la rațiociniul despre administra- rea fondului pentru despărțirile ierarhice

Se primește.

Asupra propunerii făcută de deputatul Dr. N. Oprean în ședința a III. de următo-

»Considerând, că »Regulamentul pentru procedura judecătorească în cauzele discipli- nare» al Congresului național-bisericesc din

considerând, că la codificarea acestu regulament au fost deplin desconsiderate

considerând, că în acest regulament la organizarea judecătoriilor disciplinare, nici

considerând, că după dispozițiile acestui regulament inculpatul nici în decursul cerce- tării, nici la resolvarea în merit a cauzei prin

considerând, că în afaceri de disciplină este un principiu cardinal al judecaturii mo- derne, ca judecătorul să-și formuleze jude- cata pe baza impresiunii imediate primite

și astfel regulamentul present nu se mai poate susține:

Consistorul metropolitan este îndrumat să elaboreze un nou proiect de regulament pentru procedura judecătorească în afacerile

comisia propune transpunerea ei la Con- sistorul metropolitan, care să o studieze și

apoi să presinte proxifului congres proiect, care să poată fi discutat în merit.

Se primește.

Urmează referada dlui P. Cosma (com. organizatoare) în cauza înființării episcopilor

Despre aceasta parte a ședinței vom da raport în numărul proxim, cum și despre referada în cauza opului »Metropolia Români- lor ortodoxi din Ungaria și Transilvania»,

Ședința s'a terminat la 7 ore seara, fi- xându-se ținerea proximei pe ziua urmă- toare la ora 9 a. m.

PENTRU INTREPRINZETORI

Timișoara. — Pentru reconstruirea ca- nalului de pe drumul ferat Verșeț-Pauliș sunt a se înainta oferte până la 14 Nov. n. la di- recțiunea societății pentru regularea apei în

Arad. — Pentru transportarea de carne, unsoare, lapte, pâne, linte, piper, urz, făină și altele, necesare pe anul de față pentru

Cluj. — Pentru transportarea materia- lului necesar pentru susținerea drumurilor co- mune Banfi-Hued'n, Nagy-Kalonta și Béles

Sibiu. — Pentru transportarea de se- cară necesară pe anul curent sunt a se înainta oferte corpului de armată al 12-lea, până la 10

Oradea-mare. — Pentru transportarea de lemne de foc și tipărituri sunt a se înainta oferte până la 16 Noemv. n. dlui Komlossy József, pres. comisiei magistralului orășenesc.

Sătmar. — Pentru transportarea viptu- lui necesar robilor sunt a se înainta oferte până la 10 Noemvrie n. procuraturii regești. Vadiu 1600 coroane.

ȘTIRI COMERCIALE

Tirgul productelor în Budapesta.

Pe piețele europene de cereale nu s'a observat nici o schimbare mai însemnată; pe cea comericană s'a schimbat însă mult situația, așa că exportul, care până aci era încă neînsemnat, acum a crescut și se aduce foarte mult grâu pe piețele europene, cu scop, ca să constrângă pe Rusia a reduce și ea prețurile grânelor.

a avut o căutare mai slabă, din care cauză i-a scă- zut și prețul cu 5—10 fil. S'au importat circa 150.000 m. m. Cel de April s'a încheiat cu cor. 774 —

Cursul pietii din Budapesta

— în 6 Noemvrie n. 1903 —

Table with two columns: Per 50 kgr. and Per 100 kgr., listing various goods like Grâu, Săcară, Orz, Mei, etc. with their respective prices.

Prețul făinei din 6 Noemv n. 1903.

Table showing flour prices (Per 50 kgr.) for different grades (0, 1, 2, 3, 4, 5) and quantities (12:70, 12:30, etc.).

CURSUL MONETELOR

Table of exchange rates for various currencies including Galbinul, Napoleon d'or, Marce germane, etc.

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Table listing market prices from Nov. 12-18, 1903, for various goods like Barot, Lupu, Tășnad, etc.

Calendarul vechiu și nou al săptămânii.

Table showing the old and new names for days of the week and their corresponding saints (e.g., Dum. 26 (+) M. Muc. Dimitrie).

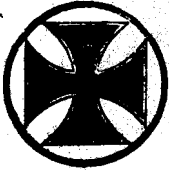
Redactor-responsabil: Aurel P. Barcianu.

**Cruce sau stea
duplă electro-magnetică.**

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea
lui Volta.

Vindecă și
inviorează
pe lângă
garanție.

Nu e mijloc
secret.

Deosebită atențiune e a se da împrejurării, că acest apatat vindecă boale vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuiesc cu mulțime invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se reprimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta« deoare-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretiat și cercetat. Deja eftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă

(190) indeosebi. 25-

Prețul aparatului mare e 6 coroane folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 coroane folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,

V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

**Casse de fer și oțel sigure
contra focului și spargerii**

pentru păstrat bani,
registre și documente in toate
mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel o o o o o

alui

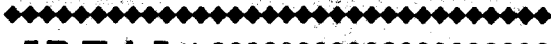
R. ÖSZY

SIBIU — (NAGYSZEBEN)

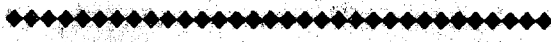
Strada Dumbrăvii Nr. 3 — Strada Bruckenthal Nr. 5

(195) Preț curent ilustrat 19-26

se trimite la cerere gratis și franco.

„IDEAL“ institut tipografic și librărie
in Hunedoara (Vajda-Hunyad).
Serviciu prompt! — Prețuri ieftine!

La „Pannonia“ cafenea și restaurațiune
din Orăștie.

Să află Must de Verseez,
excelent de bun și dulce 1 litr. 36 cr.
Un pahar de Bere 8 or.

!!Noroc deosebit la Török!!

De neîntrecut

este norocul, care favorizează colecturile noastre principale.

Deja mai mult de 12 milioane cor. am plătit, în scurt timp, mușterilor nostri.

Singur în cele 5 luni din urmă cele mai mari 3 câștiguri, și anume, marele

premiu de **605.000** cor. pe Nr. 57080

100.000 « « « 74366

90.000 « « « 109780

și afară de acestea încă multe alte câștiguri însemnate.

Având deci loteria aceasta cele mai multe șanse de câștig dintre toate loteriile din lume, indemnăm pe fiecare ca dela acesta să-și procure losurile. — In a 13-a loterie de clasă reg. ung. se vor trage din nou din

110.000 losuri 55.000

cu câștig în bani. In total se vor sorti în curs de 5 luni enorma sumă de

14 Millionen 459.000 Kronen

in ca. 5 Monaten verloost.

Der grösste Gewinn beträgt im glücklichsten Falle:

1,000.000 Kronen.

Speziell 1 Prämie mit **600.000**, 1 Gewinn à **400.000**.

1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à

80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,

1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,

8 à **15.000**, 36 à **10.000**, und noch viele andere;

zusammen **55.000** Gewinne und Prämie im Betrage von **Kronen 14,459.000.**

Costul losurilor originale de clasa I. este:

pentru o optime (1/8) fl. -75 sau cor. 150 pentru un pătr. (1/4) fl. 150 sau cor. 3—

„ o jumăt. (1/2) „ 3— „ „ 6— „ 1 întreg (1) „ 6— „ „ 12—

și se trimite cu ramburs sau în urma trimerii anticipată a banilor.

= Planurile oficiale se trimite gratis. =

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

19 Noemvrie a. a. e. la

A. TÖRÖK & Co.

Casă de bancă in Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secțiunile loteriei de clasă a colecturei noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46/a.

2. filială: Museumring 11.

1. filială: Vaitznerring 4.

3. filială: Elisabethring 54.

Scrisoare de comandă: a se tăia. Dlor A. Török & Comp. prim-colectorii, Budapesta.

Vē rog a-mi trimite.....losuri originale de clasa I. a loteriei de clasă reg. ung. privilegiate, dimpreună cu planul oficial. (217) 5-6

Suma de coroane..... { este a se ridica prin ramburs } ce nu convine rugăm a șterge.
{ urmează prin mandat postal. }

Adresa exactă

.....

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în **Transilvania**

(144) la 22-26

Iulius Erős

în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3 (Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustrat.

ANUNȚ

(218) 3-3

Pentru grădina de altoi și școala practică economică inițiată de comuna Săliște, se caută un conducător.

Cei-ce doresc a fi angajați să se adreseze până în 15 Nov. a. c. la subsemnata primărie, înaintându-și și documente despre pregătirile teoretice și despre aplicarea de până aci.

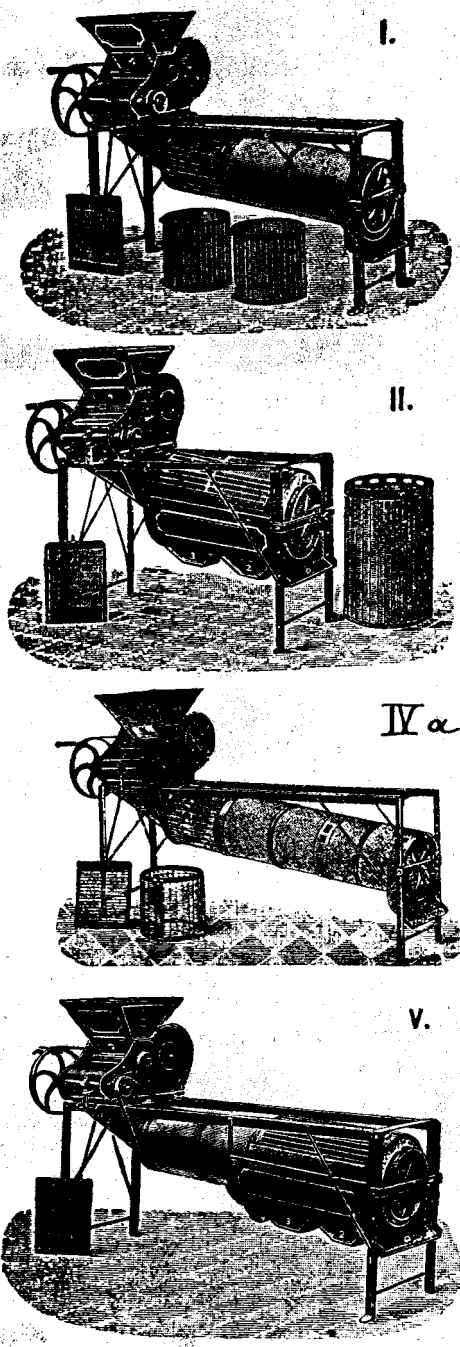
Onorarul se va stabili prin înțelegere ulterioară.

Competenții vor indica în ofert și ceea-ce pretind.

Seliște, în 14 Octomvrie 1903.

Primăria comunală.

Nicolae Hențiu m. p., Dumitru Popa m. p., notar. primar.

Triorul I. întocmit pentru curățirea de grâu și sêcară sau pentru orz și ovês.

* * *

Triorul II. întocmit pentru curățirea de sâcară și grâu sau orz și ovês și pentru sortarea grăunțelor în două sau în trei despărțeminte, alegând și semințele de burueni în un despărțemint deosebit.

* * *

Triorul IV_a întocmit de a alege ovêsul sau orzul din grâu, sau ovês din orz separând totodată și semințele de burueni.

* * *

Triorul V. întocmit pentru grâu și ovês sau pentru orz și ovês. Grăunțele se sortează în 4 despărțeminte deosebite și afară de aceasta mai alege și semințele de burueni.

* * *

Eu liferez aceste triore cu manta de tinchea (pleu) frezat și țin în depositul meu numai de acestea. Acestea sporesc la lucru cu 25% mai mult ca cele cu tinchele numai stozuite. Triore cu tinchele stozuite cu 5% mai eține.

* * *

Rog a comanda triorele la timp mai bine chiar mai de vreme.

* * *

Recomand totodată și pressele (teascurile) de vin și poame.

* * *

Se acordă și plata în rate pe lângă interese de 6%.

(141) * * * 44-52

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Carol F. Jickeli, Sibiu.

In editura institutului tipografic „IDEAL” din Hunedoara (Vajdahunyad).

* Au apărut cele 3 Calendare noue pe anul visect 1904. *

Calendarul

„BUNUL ECONOM”

cu o mulțime de povețe economice, povești, glume, etc. și cu ilustrațiuni.

Prețul unui exemplar 30 fil.

Calendarul

„ȚĂRANULUI”

întocmit pentru țărani nostri cu literatură, povețe, poesii, glume, etc. și cu ilustrațiuni numeroase.

Prețul unui exemplar 40 fil.

Calendarul

„SFÂNTA TREIME”

afară de ilustrațiuni numeroase biografii, povețe, povești, glume, povețe, etc. mai conține și o mulțime de rugăciuni cu chipuri sfinte.

Prețul unui exemplar 50 fil.

Vânzătorilor li-se dă rabatul cuvenit!

Nu există

Seminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în **BUDA-PESTA.**

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

44-52